

TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJA

L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186. faks. (8 5) 268 5187

Teisėjų tarybai

2017-03-24 Nr. 17P-70-(7.4.8)

DĖL TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJOS VEIKLOS ATASKAITOS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 120 straipsnio 12 punktu, teikiame Teisėjų etikos ir drausmės komisijos 2016 m. veiklos ataskaitą.

PRIDEDAMA. Teisėjų etikos ir drausmės komisijos 2016 m. veiklos ataskaita, 5 lapai.

Pirmininkas

Aurelijus Gutauskas

TEISĖJŲ ETIKOS IR DRAUSMĖS KOMISIJOS 2016 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Teisėjų etikos ir drausmės komisijos (toliau – Komisija) veikloje 2016 m. įvyko esminių permainų, susijusių su Komisijos sudėtimi:

- 2016 m. liepos 13 d. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu Nr. 1K-715 nuo 2016 m. liepos 22 d. paties prašymu iš Komisijos nario pareigų atleistas visuomenės atstovas viešosios įstaigos Vilniaus pažangiųjų studijų instituto direktorius Algimantas Čepas; 2016 m. liepos 13 d. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu Nr. 1K-716 nuo 2016 m. liepos 25 d. Komisijos nare ketveriems metams paskirta Vilniaus universiteto Teisės fakulteto Viešosios teisės katedros docentė, Lietuvos teisės instituto direktorė Jurgita Paužaitė-Kulvinskienė.
- 2016 m. lapkričio 11 d. vykusiame Visuotiniame teisėjų susirinkime buvo išrinkta naujos sudėties Teisėjų taryba, kuri savo įgaliojimų laikui, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 85 straipsnio 2 dalimi, 120 straipsnio 9 punktu, 2016 m. gruodžio 9 d. posėdyje išrinko keturis naujus Komisijos narius: Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėją Aurelijų Gutauską (laikinais paskirtas eiti Komisijos pirmininko pareigas), Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Sigitą Bieliauskienę, Vilniaus apygardos teismo teisėją Jolantą Čepukėnienę ir Visagino miesto apylinkės teismo teisėją Gintautą Būgą.
- 2016 m. gruodžio 6 d. baigėsi Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko paskirtos Komisijos narės Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos Politikos mokslų katedros profesorės daktarės Jūratės Novagrockienės įgaliojimai.
- 2016 m. gruodžio 8 d. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu Nr. 1K-815 nuo 2016 m. gruodžio 12 d. iš Komisijos nario pareigų pačios prašymu atleista visuomenės atstovė, buvusi Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėja Teodora Staugaitienė; Lietuvos Respublikos Prezidento 2016 m. gruodžio 8 d. dekretu Nr. 1K-816 Komisijos nariu nuo 2016 m. gruodžio 13 d. ketveriems metams paskirtas Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto Tarptautinių santykių katedros profesorius Tomas Janeliūnas.

Per 2016 m. Komisija iš viso gavo 218 skundų, prašymų ir teikimų, iš kurių 166 buvo atsisakyta nagrinėti, raštu informuojant pareiškėjus apie jų skundų nenagrinėjimo priežastis, 22 skundai išnagrinėti posėdžiuose, 30 skundų priėmimo klausimas 2017 m. sausio 1 d. dar buvo sprendžiamas. Palyginimui pažymėtina, kad 2015 m. buvo gauti 263, atsisakyti nagrinėti – 207, 2014 m. gauti 272, atsisakyti nagrinėti – 249; 2013 m. gauti 332 teikimai, atsisakyti nagrinėti – 302, 2012 m. gauti 435 teikimai, atsisakyti nagrinėti – 362. Šie duomenys rodo, kad 2016 metais ir toliau nuosekliai mažėjo gautų teikimų, skundų, pareiškimų skaičius. Manytina, kad tai lėmė gausesnė informacija apie teismų savivaldos institucijas ir jų kompetenciją, teismuose įgyvendinamos priemonės teismų darbui gerinti (pvz., teismo posėdžių įrašų darymas), aktyvi teismų vadovų veikla ir principingas požiūris į tai, kad teisėjų etikos reikalavimų būtų laikomasi, taip pat visuomenės švietimas ir informavimas apie Komisijos veiklą, jos priimtus sprendimus. Ne mažiau svarbus teisėjų mokymas ir konsultavimas etikos klausimais.

Kaip ir 2015 m., taip ir 2016 m. Komisijoje gautų skundų skaičius sumažėjo, bet Komisijos posėdžiuose apsvarstytų skundų dalis, skaičiuojant nuo gautųjų skaičiaus, šiek tiek padidėjo – iki 27 proc. (2015 – 21 procentas, 2014 m. – 9). Tai rodo, kad Komisijai pateikiama daugiau motyvuotų, konkrečių ir dalykiškai surašytų, tyrimo bei pagal Komisijos kompetenciją įvertinimo reikalaujančių skundų. Nepaisant to, vis dar išlieka gana didelė dalis skundų, kurie negali būti nagrinėjami Komisijoje dėl juose keliamų procesinio pobūdžio klausimų (jie nepriskirtini Komisijos kompetencijai), taip pat dažnai skundai neatitinka Komisijos nuostatuose įtvirtintų teikimams keliamų reikalavimų – yra nemotyvuoti ar turintys kitų trūkumų (teikiami pakartotinai, tinkamai nepasirašyti, surašyti nevalstybine kalba ir pan.).

Komisija 2016 m. apsvarstė ir įvertino 15 teisėjų elgesį (2015 m. – 37, 2014 m. – 13, 2013 m. – 36, 2012 m. – 51). Iš Komisijoje svarstytų teisėjų 12 dirba apylinkių teismuose, 3 – apygardų

teismuose. Galima manyti, kad svarstomų Komisijoje teisėjų skaičius linkęs stabilizuotis ir mažėti (2015 m. padidėjimas vertintinas kaip situacinis dėl Lietuvos apeliacinio teismo atvejo tyrimo, kai iš karto vertintas 11-os teisėjų elgesys).

Komisija 5 posėdžiuose išnagrinėjo 20 teikimų, 2 prašymus dėl konsultacijų. Buvo iškeltos 2 drausmės bylos (2015 m. – 4, 2014 m. – 3, 2013 m. – 7, 2012 m. – 9), o likusiais atvejais atsisakyta kelti drausmės bylas, nenustačiusi drausminės atsakomybės pagrindų požymių. 2016 m. nebuvo nė vieno atvejo, kai Komisija, nustačius drausminės atsakomybės pagrindų požymių, apsiribotų teisėjo elgesio apsvaistymu Komisijoje ir drausmės bylos nekeltų (2015 m. tokie atvejai buvo 6, 2014 m. – 1, 2013 m. – 6, 2012 m. – 9). Pastebėtina, kad 2016 m. sumažėjo teisėjų prašymų suteikti konsultaciją skaičius – buvo suteiktos 2 konsultacijos (2015 m. – 5, 2014 m. – 9, 2013 m. – 7). Sumažėjęs tokių prašymų skaičius galimai paaiškintinas tuo, kad intensyviai buvo vykdomi teisėjų mokymai etikos klausimais, organizuojami susitikimai su teisėjais, kuriuose diskutuojama teisėjams aktualiais, su etika susijusiais klausimais, pateikiama Komisijos apibendrinta praktika. Konsultacijų teikimas teisėjams vertintinas kaip prevencinė Komisijos veikla teisėjų etikos srityje, todėl ji ir toliau išlieka aktuali ir svarbi.

2016 m. Komisija iškėlė teisėjui drausmės bylą nustačiusi, kad teisėjas šiek tiek ilgiau nei per vieną mėnesį be aiškaus ir pakankamo pagrindo nusišalino nuo kai kurių bylų nagrinėjimo; per neilgą laikotarpį tai vyko daug kartų, taigi įgijo sisteminių pobūdį ir buvo įvertinta kaip siekis išvengti tų bylų nagrinėjimo. Tačiau Teisėjų garbės teismas, išnagrinėjęs teisėjui iškeltą drausmės bylą, ją nutraukė, konstatavęs, jog teisėjas nusišalino nuo bylų nagrinėjimo dėl susiklosčiusios specifinės situacijos – asmeninės pažinties su advokatais, kurie šiuo atveju byloje dalyvavo ne kaip bylos šalims atstovaujantys asmenys, tačiau patys buvo proceso dalyviai, turintys tiesioginį teisinį suinteresuotumą bylos baigtimi, o vienas advokatas – artimojo giminaičio atstovas; kitose dviejose byloje teisėjas nusišalino ne savo iniciatyva – nušalinimą jam pareiškė ieškovo atstovas, motyvuodamas tuo, kad į bylų nagrinėjimo procesą kaip atsakovo atstovas buvo įtrauktas anksčiau teisme teisėju dirbęs asmuo, su kuriuo bylą nagrinėjantis teisėjas palaikė asmeninius santykius.

Antrąją drausmės bylą 2016 m. Komisija iškėlė įvertinusi apygardos teismo pirmininko teikimą ir prie jo pridėtą medžiagą. Komisija nustatė, kad apylinkės teismo teisėja su teismo posėdžių sekretore kalbėjo pakeltu tonu, nemandagiai, nepagarbiai, pastarąją pavadino „debile“, t. y. teisėja darbinėje aplinkoje sprendama susidariusią konfliktinę situaciją nesilaikė teisėjų etikos reikalavimų: buvo nekorektiška, nemandagi, negerbė kito asmens, jį įžeidinėjo ir žemino, menkino kito asmens darbą.

Į Komisiją 2016 m. su teikimu kreipėsi Nuolatinė teisėjų veiklos vertinimo komisija, prašydama spręsti apylinkės teisėjo drausminės atsakomybės klausimą dėl aplaidaus darbo organizavimo, netinkamo vadovavimo teismo posėdžiams, procesinių terminų nesilaikymo. Išnagrinėjusi teikimą, Komisija atsisakė kelti teisėjui drausmės bylą, konstatavusi, kad teisėjas nepadarė proceso teisės pažeidimų, kurie galėtų būti vertinami kaip šiurkštūs ir akivaizdūs, neatliko jokių veiksmų, kurie gali būti vertinami kaip netinkamas ir neetiškas vadovavimas teismo procesui, etikos požiūriu nepažeidė proceso dalyvių teisių.

Komisijoje svarstytuose trijuose teikimuose taip pat buvo reiškiami priekaištai teisėjams dėl tariamai padarytų akivaizdžių procesinių pažeidimų, proceso vilkinimo, galimo šališkumo. Vienu atveju, išnagrinėjusi skundą, Komisija atsisakė kelti drausmės bylą, nustačiusi, kad galutinio procesinio sprendimo priėmimas užtruko dėl objektyvių priežasčių, protokolas administracinio teisės pažeidimo byloje nebuvo rašomas ir garso įrašas nedaromas, nes įstatyme nebuvo nustatytos aiškos pareigos tai daryti, teismo posėdis vyko ne posėdžių salėje dėl objektyvių priežasčių, be to, tokią naudojimosi teismo patalpomis tvarką nustato teismo pirmininko patvirtinti lokaliniai teisės aktai. Antru atveju, išnagrinėjusi teikimą, Komisija nenustatė aplinkybių, kurios patvirtintų pareiškėjo teiginius, jog teisėja vilkino jo prašymų nagrinėjimą, o priešingos šalies atstovo patektus prašymus nagrinėjo iškirtinai operatyviai. Trečiuoju atveju, padaryta išvada, kad tai, jog aukštesnės instancijos teismas panaikino teisėjo priimtą sprendimą, savaime nėra pagrindas spęsti jo drausminės atsakomybės klausimą, o aplinkybių dėl aiškiai aplaidžios teisėjo pareigos nagrinėtoje

byloje atlikimo, ar dėl kitų veiksmų ar neveikimo, kurie sudarytų pagrindą spręsti klausimą dėl drausmės bylos teisėjui iškėlimo, atlikus jo veiklos patikrinimą, nekonstatuota.

Pastebėtina, kad net ir esant privalomam teismo posėdžių garso įrašymui, Komisija vis dar sulaukia nemažai skundų dėl tariamai neetiško teisėjų elgesio teismo posėdžiuose. Tokiu atveju perklausomi pareiškėjų pateikti arba Lietuvos teismų informacinėje sistemoje „Liteko“ esantys teismo posėdžių įrašai ir sprendžiama, ar priekaištai dėl teisėjo elgesio pagrįsti. Dažniausiai pareiškėjų reiškiami priekaištai nepasitvirtina – teisėjai teismo posėdžiuose elgiasi dalykiškai ir mandagiai, o tam tikrą epizodinį teisėjų balso pakėlimą, proceso dalyvio kalbos pertraukimą, griežtesnį pastabų išsakymą Komisija paprastai vertina kaip pareigos vadovauti procesui vykdymą, siekį užtikrinti, kad bylai reikšmingos aplinkybės būtų aiškinamos koncentruotai, nenukrypstant nuo bylos esmės ir būtų pasiektas spartus bylos nagrinėjimas. Teisėjų elgesį teismo posėdžiuose 2016 m. Komisija svarstė du kartus. Pirmuoju atveju, išnagrinėjusi skundą, kurį pateikė procese dalyvavusi advokatė, ir perklausiusi teismo posėdžio garso įrašą, Komisija nustatė, kad teisėja posėdyje kalbėjo mandagiai, nebuvo įžūli, nerodė nepagarbos, priešingai, suteikė galimybę advokatei pasisakyti dėl bylos aplinkybių, jos nei pertraukdama, nei kritikuodama; Teisėjų etikos kodekse nėra nuostatų kategoriškai draudžiančių teisėjui bendrauti su proceso dalyviais ne teismo proceso metu, todėl savaime teisėjos pokalbis su advokate ne teismo posėdžio metu teisėjų etikos požiūriu nelaikytinas smerktinu; tai, kad teisėja atrašė elektroninį laišką ir padėkojo advokatei už atsiųstas nutartis, neleidžia daryti vienareikšmės išvados, kad būtent teisėja ir prašė jas atsiųsti (teisėjos teigimu, ji tik norėjusi būti mandagi). Antruoju atveju, išnagrinėjusi proceso dalyvio (kaltinamojo) teikimą, įvertinusi aplinkybę dėl proceso sudėtingumo bei Baudžiamojo proceso kodekso nuostatas, Komisija padarė išvadą, kad teisėjas, vadovaudamas procesui, turėjo teisę nutraukti su bylos esme nesusijusius kaltinamojo pasisakymus, klausti, kaip užduotas klausimas siejasi su byla, šalinti tuos klausimus, kurie su ja nesusiję ir pan., tačiau tai darydamas, jis turėjo būti dalykiškesnis, korektiškesnis, kantresnis, susilaikyti nuo dviprasmiškų replikų, nemoralizuoti; Komisija atkreipė teisėjo dėmesį į ne visiškai tinkamą elgesį, tačiau drausmės bylos neiškėlė, konstatavusi, kad nėra pagrindo vertinti, jog teisėjas rodė suinteresuotumą bylos baigtimi, akivaizdžią nepagarbą kuriam nors asmeniui, o nustatyti elgesio trūkumai nėra tokio laipsnio nusizengimai teisėjų etikai, kurie leistų pripažinti, kad jis pažeidė pagarbos žmogui, teisingumo ir nešališkumo, padorumo ir pavyzdingumo principus.

Į Komisiją 2016 m. kreipėsi vieno apylinkės teismo pirmininkas, prašydamas įvertinti teisėjo elgesį, kai jis, iš darbo teisme išvyko apie 10.45 val., daugiau tą dieną į darbą negrįžo ir niekam iš teismo administracijos nepranešė nei apie išvykimo priežastis bei tikslus, nei apie tai, dėl kokių priežasčių negrįžo į darbą ir nenagrinėjo tą dieną po pietų paskirtos vienos baudžiamosios bylos ir dviejų teikimų. Komisija nustatė, kad teisėjas darbe po pietų pertraukos nebuvo dėl pateisinamos priežasties – pablogėjusios sveikatos – ir vien tai, kad dėl susiklosčiusių aplinkybių (telefono neturėjimo, prastos savijautos) apie tai jis nepranešė teismo administracijai, nėra pagrindo jo veiksmuose įžvelgti etikos pažeidimų požymių.

Komisija 2016 m. svarstė teikimą, kuriame apygardos teismo teisėjui buvo reiškiami priekaištai dėl to, jog jis, naudodamasis tarnybine padėtimi, apylinkės teisme padėjo įsidarbinti dukrai. Komisija pabrėžė, kad teisėjų etikos požiūriu būtų nepateisinama tokia situacija, kai teisėjas, pasinaudodamas savo tarnybine padėtimi, siektų paveikti kito teismo pirmininko sprendimą dėl savo šeimos nario įdarbinimo, ar kitaip darytų įtaką priimant sprendimus dėl šeimos nario įdarbinimo (tartųsi, derintų įdarbinimo detales ir pan.); artimųjų įdarbinimas ar padėjimas įsidarbinti yra ir viena iš korupcinių veikų, taigi, drausminę atsakomybę būtų pagrindo taikyti tokiu atveju, jeigu būtų gauti patikimi tokios teisėjo veiklos įrodymai. Komisijos nagrinėtu atveju, nebuvo objektyvių duomenų, kuriais remiantis būtų galima konstatuoti, jog teisėjas, naudodamasis tarnybine padėtimi, darė įtaką, kad jo dukra būtų įdarbinta teisme.

Komisijoje 2016 m. nagrinėti žiniasklaidos priemonėse aptarti ir visuomenės susidomėjimą sukėlę atvejai: 1) vertintas kavinėje per pertrauką pailsėti ir pavalgyti tris kartus užfiksuotų teisėjų, įtariamai vartojusių alkoholinius gėrimus, elgesys (du kartus su teisėjais taip pat pietavo ir

advokatas); 2) spręsta dėl galimų etikos pažeidimų, kai vieno apylinkės teismo teisėjai užfiksuoti tariamai vėluojantys į darbą, ir draudę asmenims filmuoti teismo patalpose.

Pirmuoju atveju, Komisija padarė išvadą, kad nėra objektyvių duomenų, kuriais remiantis būtų galima konstatuoti, jog teisėjai per pertrauką pailsėti ir pavalgyti, viešoje vietoje gėrė alkoholinius gėrimus, ar kad jie piktnaudžiauja alkoholiu. Komisija pažymėjo, kad teisėjų etikos požiūriu nepateisinama tokia situacija, kai teisėjas darbo vietoje būtų apsvaigęs, negalėtų būti darbe dėl apsvaigimo, nenagrinėtų bylų, nepriimtų procesinių sprendimų. Teismų įstatymas, Teisėjų etikos kodeksas ar kitas teisės aktas nenustato imperatyvaus draudimo teisėjui apskritai vartoti simbolinį kiekį alkoholio. Vien faktas, kad teisėjas viešoje vietoje vartoja simbolinį alkoholio kiekį, nuo kurio, akivaizdu, kad nebus apgirtęs, ir pašaliniam protingam asmeniui nesudarys apsvaigusio nuo alkoholio įvaizdžio, nepripažintinas etikos pažeidimu. Dėl teisėjų santykio su advokatu Komisija nurodė, kad nebuvo gauta duomenų, jog teisėjai kartu pietaudami su advokatu, su kuriuo anksčiau yra kartu dirbę, o vienas iš teisėjų iki šiol palaiko bičiuliškus santykius, patyrė neteisėtą pašalinę įtaką, kuri galėjo paveikti sprendimų priėmimą, ar toleravo neteisėtą kišimąsi į teisingumo vykdymą, ar atlikdami pareigas nesilaikė įsipareigojimo būti nepriklausomais ir neturėti asmeninio intereso, ar sudarė sąlygas viešųjų ir privačių interesų konfliktui kilti.

Antruoju atveju, Komisija, įvertinusi išskirtinį konstitucinį teisėjo statusą, kylantį iš Konstitucijoje įtvirtintos teisingumo vykdymo funkcijos, atsižvelgus į tai, kad teisėjas pagal jo atliekamas pareigas negali būti priskirtas prie valstybės tarnautojų ar darbuotojų, darė išvadą, kad teisėjo darbo laiko nėra pagrindo vertinti kaip normuoto. Nenormuotas teisėjo darbo laikas reiškia, kad teisėjai ir teismo pirmininkai turi teisę dienos eigoje darbą organizuoti savo nuožiūra taip, kad laikas būtų išnaudojamas efektyviau, geresniam teisėjo pareigų atlikimui ir nebūtinai darbo vietoje. Teisėjo darbą sudaro rengimasis byloms, jų nagrinėjimas, procesinių dokumentų rengimas ir tvarkymas; pasirengimas bylai susideda iš bylos medžiagos analizės, taikomų įstatymų ir teisinės literatūros studijavimo, susipažinimo su teismine praktika. Į teisėjų pareigas taip pat įeina kvalifikacijos kėlimas. Drausminės atsakomybės taikymo teisėjui (teismo pirmininkui, teismo pirmininko pavaduotojui, skyriaus pirmininkui) klausimą būtų pagrindo svarstyti tada, jeigu dėl nebuvimo teisme darbo metu jis neatliktų procesinių veiksmų ar kitokių jam priskirtų darbų, o taip pat priskirtų atlikti ne teisme ir ne teismo darbo laiku. Dėl draudimo filmuoti teismo patalpose Komisija nustatė, kad teismuose nėra vieningos ir aiškos tvarkos, kaip reglamentuoti tokį informacijos rinkimą, kaip filmavimas ar fotografavimas. Atskirais atvejais informacijos rinkimas tokiu būdu gali sudaryti prielaidas surinkti slaptą, neviešą, neskelbtiną, privačią informaciją ar asmeninius duomenis, kurių paskleidimu įvairiems asmenims gali būti padaryta žalos; tokie veiksmai gali daryti įtaką teisėjams dėl priimtų ar priimamų procesinių sprendimų, paveikti teismo darbuotojus ar teisminių procesų dalyvius. Esant tokiai teisinio reglamentavimo prasme neapibrėžtai ir nevienareikšmiškai vertinamai situacijai, teismo pirmininko sprendimas reglamentuoti informacijos rinkimą teismo patalpose yra pateisinamas. Nagrinėtu atveju buvo nustatyta, kad teisme filmavimas bei fotografavimas galimas gavus teismo pirmininko ar jį pavaduojančio teisėjo leidimą, be to, pareiškėjai prie teikimų Komisijai pridėjo filmuotą medžiagą, todėl nebuvo pagrindo konstatuoti, kad pareiškėjams absoliučiai uždrausta rinkti informaciją.

Manytina, kad 2016 m. priimtuose aptartuose Komisijos sprendimuose pateikti vertinimai dėl teisėjų darbo laiko, ryšių su kitais teisininkais palaikymo, elgesio viešoje vietoje, bendravimo su proceso dalyviais teismo posėdyje ar po jo, rekomendacijos, kaip teisėjas turėtų elgtis konfliktinėse situacijose, valdyti procesą ir kt., laikytini ne tik epizodiniais sprendimais, priimtais išnagrinėjus konkretų atvejį, tačiau bus aktualūs ir naudingi daugeliui teisėjų atliekant tiesiogines pareigas ar laisvu nuo tiesioginių funkcijų vykdymo metu.

Kaip minėta, vis dar išlieka didelė dalis skundų, kurie pateikiami dėl teisėjų procesinių sprendimų ar atliktų procesinių veiksmų teisėtumo, todėl reikalinga ir toliau aiškinti ir šviesti visuomenę su teisėjų etikos įgyvendinimu susijusiais klausimais. Tai galima pasiekti aktyviau naudojantis žiniasklaida (duodant interviu, dalyvaujant diskusijose, komentuojant visuomenei aktualius klausimus, rengti straipsnius ir pan.). Taip pat Komisijos veikloje lieka aktualus bendradarbiavimo, dalijimosi patirtimi ir aktualijomis stiprinimas ne tik tarp teismų savivaldos

institucijų, tačiau ir tarp prokurorų, advokatų, antstolių savivaldos institucijų, valstybės tarnautojų veikla susijusių įstaigų (Valstybės tarnybos departamento, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos ir pan.). Sveikintinas ir toliau skatintinas principingas teismų pirmininkų, savivaldos institucijų taip pat ir kitų teisėjų bei teismo darbuotojų reagavimas į įsisenėjusias problemas teismuose, teisėjų neetiško, nedrausmingo elgesio netoleravimas.

2016 m. įvyko keletas regioninių susitikimų, kuriuose diskutuota teisėjų etikos klausimais, pristatyta Komisijos praktika: gegužės mėnesį susitikimas ir paskaita teisėjų etikos klausimais su apylinkių teismų teisėjais Telšiuose, spalio mėnesį susitikimas Panevėžio apylinkės ir apygardos teismų teisėjais etikos klausimais. Buvo tęsiamas bendradarbiavimas su šalies teisininkais ir užsienio šalių teisėjais: sausio mėnesį dalyvauta pristatant Lietuvos Aukščiausiojo Teismo veiklą ir pasisakyta diskusijoje „Koks turi būti šiuolaikinis teisėjas?“, gegužės mėnesį surengtas susitikimas su Prokurorų etikos komisija, birželio mėnesį skaityta paskaita „Profesionalumo ir etikos aspektai teisėjui ir teisininkui“ Lietuvos-Ukrainos-Moldovos-Gruzijos teismų forume, lapkričio mėnesį surengtas susitikimas su Lietuvos teisininkų draugijos atstovais Alytuje renginyje teisininkų etikos bendraisiais klausimais.

Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai 2016 m. nesikeitė. Spręstina dėl galimybių ir būtinybės keisti teisėjų etikos klausimus reglamentuojančią teisinę bazę (Teismų įstatymą, Komisijos nuostatus), daugiau dėmesio skiriant ne teisėjų drausminės atsakomybės taikymo kryptims, o etikos klausimams.